

11. Тлумачний словник сучасної української мови : Близько 50000 сл. / [уклад. І.М. Забіяка]. – К. : Арії, 2007. – 512 с.
12. Фадеєва Т.О. Інноваційні технології навчання математики у початкових класах : навч.-метод. посіб. для студентів / Т.О. Фадеєва. – Кіровоград : Авангард, 2011. – 95 с.

The problem of the ways of innovatization of mathematical study, the use of innovative pedagogical technologies at the lessons of mathematics in primary school are reviewed in the article as well as the formation of the readiness of teachers-to-be for the implementation of innovative technologies in their professional activity. The essence of the terms "innovation", "pedagogical technology" are determined. Principle components of educational technologies are characterized. Conceptual basis reflects the basic idea, theoretical principles, didactic goals of teaching mathematics. The description of basic stages of realization of pedagogical technologies of teaching mathematics in primary school is based upon the choice of the model of study as a technologically permanent set. The use of technological approach in the practice of teaching mathematics presupposes the expertise of the results of the chosen technology.

The technological criteria for the development of innovative pedagogical technologies at the modern stage of mathematical education is determined in the article. The following criteria are singled out: scientific, systemic, security, supervision. For the use of innovative pedagogical technologies in teaching primary school pupils it is advisable to deal with the following stages: diagnosis baseline knowledge of mathematics; goal-setting and long-term planning; development of working project training activities; procedural project; analysis diagnostics; evaluation of student learning activities and self-teaching achievements teacher; mass. In the article the basic characteristics of a person, which may be the result of purposeful use of innovative technologies of teaching mathematics in elementary school and contribute to the formation of mathematical style of thinking are characterized. These characteristics include logic thinking, the ability to update the knowledge of basic and more.

Key words: primary school, technology, educational technology, innovation, innovative educational technology, mathematics.

УДК 796.011

Лупало Олена

Lupalo Olena

ПРОБЛЕМАТИКА ІНТЕГРАЦІЇ СПОРТИВНОЇ ТА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ПРАКТИК ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

THE PROBLEMS OF INTEGRATION OF SPORT AND PHYSICAL TRAINING IN THE DEVELOPMENT OF MODERN PRACTICES OF PHYSICAL EDUCATION

У статті автор доводить, що інтеграція спортивної і фізичної культури та, пов'язані з нею наука і практика, являє собою сукупність процесів, завдяки яким відбувається об'єднання різномірних взаємодіючих компонентів у професійно-соціальну спільність як єдину систему.

Розширення та поглиблення інтегральних процесів забезпечує перехід результатів спортивно-наукових досліджень у теоретичні основи спортивної практики. Разом з тим існує дуже важлива проблема, що стосується всіх категорій працівників сфери спорту і фізичної культури – це освоєння методів взаємодії з інформаційним середовищем за допомогою інформаційних технологій.

Ключові слова: проблематика, інтеграція фізичної культури і спорту, сучасні практики фізичної культури, структурні компоненти, підготовка спеціалістів, студентська молодь.

Періоди розвитку науки про фізичну культуру – це ступені сходження в процесі пізнання її реального об'єкта – культури рухової діяльності – і виявлення закономірностей її використання

з метою формування та збереження здібностей і властивостей людини. У ході цього пізнання науковий інтерес періодично зміщувався з виявлення можливостей розвитку організму людини на вдосконалення доступних їй форм рухової діяльності. На кожному новому рівні розвитку науки відбувалося повернення до повторного їх розгляду [9, с. 34-37].

Інтегративні знання про фізичну культуру в минулому столітті формувалися майже синхронно зі становленням загальної теорії культури. Однак не можна сказати, що загально-культурологічні концепції з самого початку стали основним джерелом теорії фізичної культури. Остання у своєму прикладного-змістовному матеріалі з'явилася великою мірою інтегративним наступником теорії фізичного виховання і суміжних дисциплін. У цьому відношенні можна сказати, що один з центральних розділів теорії фізичної культури народжувався в лоні теорії і методики фізичного виховання. Причини тому зрозумілі. Вони насамперед у тому, що практика фізичного виховання здавна стала і залишається самим основним процесом строго спрямованого функціонування фізичної культури в суспільстві, вона органічно увійшла в соціальну систему освіти – виховання і в цій якості багато століть удосконалювалася за змістом і методикою, привертаючи увагу фахівців педагогічного та іншого профілю. Не дивно, що знання про фізичну культуру переважно накопичувалися як знання про фізичне виховання. Ігнорувати це при розробці загальної теорії фізичної культури було б просто нерозумно [6, с. 69-72].

Процес навчання руховим діям і розвитку фізичних якостей також являє собою систему, в якій складовими частинами (підсистемами) є предмет навчання (рухові дії, знання, якості); навчальний (вчитель, викладач, тренер); навчаний (учень, студент, спортсмен); спільна інтегрована діяльність навчає і учнів, як суб'єктів навчання з освоєння предмета. Від інтеграції та системності залежить успішність навчального процесу на етапах структури навчання. Успішність навчального процесу можна сьогодні розглядати як комплекс наступних компонентів: спортивно-технологічний компонент, освітній компонент, методологічний компонент [7, с. 71-72].

Спортивно-технологічний компонент сфери спорту та фізичної культури характеризує концентрацією зусиль фахівців-практиків, яка дозволяє швидше домогтися успіхів з меншою витратою сил, засобів. Однак при цьому відбувається швидке звуження кругозору у конкретного фахівця, втрата орієнтації в сусідніх областях знань. Це призводить до "забуття" ділянок сфери діяльності [7, с. 72].

Спортивна діяльність включає різні розділи, які представляються у вигляді їх моделей. Відповідно до цього вона визначається як предмет про освоєння рухових структур і вивчення цих структур на їх моделях. Стає зрозумілим, що спортивно-технічний компонент включає не лише сукупність рухових дій, а й арсенал методів їх освоєння, а також мова опису теоретичних основ і практичної діяльності спортсменів [5; 7].

Важливим розділом, що характеризує спортивну діяльність, є розділ управління індивідуальної підготовки спортсмена. В основі системного підходу до пізнання індивідуальної діяльності спортсмена та управління розвитком його фізичних якостей, лежить теорія інтегральної індивідуальності. Індивідуальність спортсмена характеризується між усіма властивостями людини, що відносяться до різних щаблів розвитку матерії – біохімічних, фізіологічних, психологічних, особистісних та соціально-психологічних [3, с. 24-28].

Спортивна і фізкультурна діяльність не може не змінюватися з часом. Вимірювання обумовлюються розширенням цілей навчання, появи нових вимог до рівня підготовленості тренерів і спортсменів, зміною загального розвитку тих, що займаються, підвищенням кваліфікації тренерів, розвитку теорії та методики обраного виду спорту. Професійно-наукові знання, використовувані сьогодні в підготовці тренерів, спортсменів роз'єднані і не повною мірою задовольняють вимогам і запитам спортивної практики. Тренер будь-якого виду спорту поставлений у такі умови, в яких йому необхідно не тільки багато знати, вміти, а й бути підготовленим до пошуку найбільш ефективних шляхів вдосконалення особистості спортсмена. Разом з тим, здавалося б, з рухового обдарованого спортсмена набагато легше підготувати

тренера. Однак традиційні форми навчання створюють у людини важко перебудовувані репродуктивно-виконавчі типи свідомості і діяльності [5; 7].

У більшості тренерів їхня професійна діяльність здійснюється на репродуктивному рівні: тренер навчає спортсменів так, як навчався сам, як його вчили, як він знає сам. Природно, що підготовка спортсменів таким чином не приводить до високих спортивних результатів. Все це наслідок того, що в спортивних вузах мало приділяють уваги розвитку у майбутніх тренерів творчих здібностей. Тому для тренерів і спортсменів важливо такий зміст знань і умінь, який об'єднував би їх підготовку та давав би роботі найбільшу ефективність. З одного боку, це підготовка і перепідготовка тренерів, з іншого – розвиток і підвищення знань та управлінських здібностей спортсменів. Взаємопроникнення цих сторін у спортивній діяльності та спортсменів може бути обумовлено процесами інтеграції освіти та спортивної практики [3; 7].

Освітній компонент. Сьогодні спостерігається глибокий розрив між все зростаючою складністю здатністю людини орієнтуватися в нових умовах життя, обумовленої традиційною формою освіти. Для конструктивного вирішення глобальних проблем життя необхідно переглянути істотні методи навчання, вводити більше елементів інноваційного навчання заснованого на передбаченні та активній участі суб'єкта у створенні свого майбутнього.

Завдання загальної фізичної освіти і виховання може полягати в тому, щоб навчити молоду людину свідомо діяти і перевіряти свою діяльність. Мета науки повинна бути самостійне вироблення і засвоєння загальних положень, істин. Але сьогодні освітою знищується свобода в міркуваннях, діях людини, навчивши її розуміти і доводити істину [5, с. 5-6].

Фізкультурна освіта – результат освоєння рухової діяльності, історично обумовлених і методично оброблених зразків і засобів (фізичних вправ, рухових дій, окремих рухів), результат сформованого управління (специфічної свідомості, уявлення, знань, світогляду). При цьому формування рухової діяльності виступає як технологія освіти, де структурна організація розгортання процесу зумовлює видозміну і структурне ускладнення системи рухової діяльності. На основі інтеграції наявних знань зі спорту і фізичної культури створюється цілісне уявлення про фізичне виховання.

Методологічний компонент. Методологічний розвиток сфери передбачає співвідношення теоретичного та емпіричного рівнів знання структуру наукового мислення, типи наукових абстракцій взаємозв'язку окремих дисциплін, специфіку дослідницьких і практичних методів, ідеалізацію об'єктів і ставлення до дійсності [5, с. 6-7].

Інтеграція науки, освіти та практики у сфері спорту та фізичного виховання – багато-плановий процес з важко передбачуваним зростанням зв'язків між ними. В одному випадку інтеграція веде до зміцнення зв'язку науки зі спортивною практикою, в іншому – науки з освітою, в третьому – освіти з практикою. Розширення та поглиблення інтегральних процесів забезпечує перехід результатів спортивно-наукових досліджень у теоретичні основи спортивної практики. Разом з тим, існує дуже важлива проблема, що стосується всіх категорій працівників сфери спорту і фізичної культури – це освоєння методів взаємодії з інформаційним середовищем за допомогою інформаційних технологій.

Багато дослідників у галузі фізичної культури і спорту пропонують і рекомендують єдину концепцію підготовки фахівців з фізичної культури і спорту на основі:

- злиття наукового та емпіричного, дедуктивного та індуктивного, теоретичного і практичних шляхів пізнання змісту трудової діяльності;
- посилення інтеграції освіти, науки і практики.

Сьогодні, незважаючи на всі старання влади (розробка різних нормативних документів, концепцій, програм), ставлення до фізичної культури і спорту в навчальних закладах різного рівня в цілому практично не змінюється. Ні в середовищі школярів і студентів, ні в середовищі їх педагогів немає чіткої і однозначної позиції про необхідність і корисність занять фізичною культурою і спортом не лише в рамках організованих форм, але й самостійних [5, с. 7-8].

Однак, коли мова заходить про необхідність більш активного застосування форм і засобів фізичної культури і спорту в процесі професійної освіти, вони визначають як пріоритетне

завдання – вивчення фахових дисциплін, на все інше, за словами фахівців, не вистачає часу [9, с. 66-69].

Сьогодні потрібна така освіта, яка б розкривала і формувала індивідуальні здібності студентів, орієнтувала б їх на якісне оволодіння знаннями, розвивала б самостійність у мисленні і творчості, дозволяла б активно включатися в існуючі та новостворювані соціальні інститути [8, с. 55-57].

Мета статті – визначити, в чому полягає проблематика інтеграції спортивної та фізичної культури у розвитку сучасних практик фізичного виховання.

Розглядаючи питання інтеграції спорту і фізичної культури, зазначимо, що основу змісту фізичної культури і спорту становить раціональне дослідження рухової діяльності та адекватної фізичної активності людини. Особливість феномена фізичної культури і спорту полягає насамперед у тому, що вона поєднує в єдине ціле соціальне і біологічне в людині. Вплив природних чинників на розвиток фізичного потенціалу людини носить об'єктивний характер, але його специфіка полягає в тому, що воно може посилюватися або слабшати залежно від активності людини, який може свідомо впливати на хід цього об'єктивного процесу.

У зв'язку з вищевикладеними пріоритетними напрямками інтеграції спорту та фізичної культури є:

- виховання культури здоров'я, заснованої на глибокому розумінні єдності та взаємозв'язку духовного і психічного потенціалу людини;
- організація здорового способу життя як окремого індивіда, так і суспільства в цілому;
- розкриття шляхів вдосконалення ціннісно-мотиваційної сфери людини [4, с. 58].

Але на сучасному етапі існують недоліки, пов'язані зі спортивними вузами і підготовкою майбутніх тренерів та викладачів фізичної культури, зокрема, вся підготовка студентів до професійної діяльності не слід однієї концепції, не має стратегії, перспектив. У навчанні не застосовуються теоретичні та загальнонаукові підходи до вирішення проблеми підготовки. Також не виявлено критерії, не визначені поняття, не розроблені визначення понять про цілі, завдання, засоби, методи, принципи, етапи та інші компоненти підготовки фахівців із фізичної культури і спорту. У багатьох випадках при проведенні занять у педагогів немає конкретної мети у вигляді професіограм, моделей фахівців із окремих спеціалізацій і кваліфікацій, а кваліфікаційні характеристики не відображають специфіки діяльності викладача фізичної культури і тренера з виду спорту. Сукупність видів підготовки і форм її організації не являє собою системи: немає обґрунтування необхідності і достатності, взаємозв'язків і залежностей, місця в навчально-виховному процесі, моменту і тривалості, якості навчального часу на кожен розділ підготовки. До цього варто додати, що відсутність системного підходу до побудови фізкультурної освіти в існуючій практиці призвело до розриву структурно-функціональна зв'язків між компонентами спеціальної частини фізкультурної освіти (як системи, що забезпечує практичну підготовку студентів за профілем спеціальності) і, тим самим, до порушення єдності та надійності функціонування цілісної системи професійно-педагогічної підготовки студентів. Дисципліни спеціалізації не забезпечені взаємозв'язком з іншими компонентами, тим самим зміст і логіка викладу курсу спеціалізації не співвіднесені за змістом програмного матеріалу інших дисциплін спеціальної частини [1, с. 21-26].

Інший серйозний недолік такої системи підготовки майбутніх фахівців в тому, що студентам дається сума знань, а не їх система. Відбувається це тому, що викладаються дисципліни, а не узагальнені відомості про ті чи інші боки майбутньої педагогічної діяльності (навчання, виховання, спілкування з учнями, нормування тренувальних навантажень, курирування спортсменів на змаганнях). У результаті студенти повинні самі синтезувати потрібні відомості з різних навчальних дисциплін, щоб мати уявлення про те, як слід вирішувати те чи інше практичне завдання. Студентам потрібні відомості про те, як навчати, як виховувати учнів, яка сутність і специфіка майбутньої професії, які особливості людей того чи іншого віку. Вони будуть мати справу з конкретною людиною, вирішувати практичні завдання виховання і навчання, не замислюючись, як здійснити підхід до учня – педагогічний, психологічний і т.п. У зв'язку з цим,

все більше назріває необхідність у викладанні не окремих дисциплін, а міжпредметних циклів (блоки відомостей по характеристиці професії, до якої готуються студенти) [10, с. 71].

Не дивлячись на спроби уряду підвищення значимості фізичної культури і спорту, реструктуризації, вищі школи виявилися не готовими до усвідомлення значення фізичної культури для формування здоров'я нації, виховання гармонійно розвиненої особистості та вдосконалення регулюючих систем організму студентів. Тривалі десятиліттями суперечливі й еkleктичні реформи, змінивши соціальний статус фізичної культури, поглибили тимсамим протиріччя між суспільною потребою у підготовці гармонійно розвинених фахівців і рівнем методологічної культури викладацького складу, погано вписуються в широко прийняті пояснювальні схеми. Спроба її реструктуризації внаслідок погіршення макроекономічної ситуації в країні, спаду виробництва в поєднанні з високою інфляцією, знизилася темпи розвитку фізичної культури в системі вищої професійної освіти і призвели до зниження якості навчального процесу. Особливо яскраво це простежується при аналізі найважливішої складової політики – соціально-економічної стратегії держави по відношенню до фізичної культури, яка визначає зростання ролі підприємництва у даній сфері культури.

Наслідком відсутності науково обґрунтованих критеріїв і норм розміщення державного замовлення на фізичну культуру на тлі нестійкого функціонування економіки, податкової політики, що регулюють підприємницьку та інвестиційну діяльність, стало нераціональне використання наявних ресурсів і стимулів, аберація функціональної складової її статусу, в цілому зумовили її кризовий стан. На практиці це призвело до зниження якості навчального процесу, згортанню у низці вузів спортивної роботи, руйнуванню наявної інфраструктури і скороченню викладацького складу. Незважаючи на прийняті в останні роки юридичні акти, Державну програму, гострота проблеми вимагає оперативного проведення різноманітних за масштабами та складністю соціально-економічних, правових та організаційних реформ, впровадження ефективних програм і проектів її антикризового розвитку [2, с. 54-61].

При розгляді інтеграції фізичної культури і спорту в сучасній практиці фізичного виховання необхідно враховувати всі компоненти, що б поетапно вирішувати будь-яку виниклу ситуацію.

Список використаних джерел

1. Бальсевич В.К. Перспективи розвитку загальної теорії і технологій спортивної підготовки та фізичного виховання /В.К. Бальсевич // Теорія і практика фізичної культури.– 1999. – № 4. – С. 21–26; 39–40.
2. Григорьев В.И. Кризис физической культуры студентов и пути его преодоления / В.И. Григорьев // Теория и практика физической культуры. – 2004. – № 2. – С. 54-61.
3. Железняк Ю.Д. Интеграция и системность как факторы повышения эффективности физического воспитания, скоростной подготовки, физического образования / Ю.Д. Железняк // Теория и практика физической культуры.– 2011. – № 3. – С. 24–28.
4. Матвеев Л.П. Интегративная тенденция в современном физкультуроведении / Л.П. Матвеев // Теория и практика физической культуры. – 2003. – № 5. – С. 5-8.
5. Натагалов Р.Р. Интеграция науки о физической культуре / Р.Р. Натагалов // Теория и практики физической культуры.– 2004. – № 8. – С. 5-8.
6. Орлова Н.А. Методологические особенности интеграции теории и практики в физическом воспитании и спорте /Н.А. Орлова //Ученые записки университета им. П.Ф. Лесгафта. – 2007. – № 7. – С. 69–72.
7. Стрельченко С.Ф. Интеграция процесса формирования знаний в отрасли физической культуры и активной телесно-двигательной деятельности учеников/С.Ф. Стрельченко // Теория и практика физической культуры.–2007. – № 3.– С. 71–72.
8. Скрипкина Т.В. Интеграция основного и дополнительного физкультурного образования (школа-техникум-институт) на факультативных занятиях из баскетбола /А.Л. Абудеев, А.П. Ермолаев, Т.В. Скрипкина //Теория и практика физической культуры. – 2007. – № 5. – С. 55-57.
9. Gross N. Implementing organizational innovations. – New-York, 1971. – 189 s.

10. Pateman B. Healthier students, better learners / B. Pateman // Educational Leadership: J. of the Assoc. for supervision and curriculum Development. – Alexandria, 2003. – Vol. 61, № 4. – P.70-73.

The article deals with the “problems of integration of sports and physical training in development of modern practices of physical education”. The author proves that integration of sports and physical training proves the development of modern practices of physical education.

In particular, the author states that integration of sports, physical training and sciences and practices related to them is the aggregate of processes due to which heterogeneous interactive components are combined in professionally-social community as a unique system. Scientific knowledge in the field of sport and physical education presented as a combination of spiritually-cognitive and practical factors of human activity. Scientific cognition of organizations and activity of working staff in the field of different types of sport is formed in exposure of general principles, theories, conceptions, problems, methods.

The world of physical training, sport and physical education is on its way to the system level of us development, cognition and mastering.

Integration of science, education and practice in the field of sport and physical education is a process where the inter connections hard to presll. In one case integration conduces to strengthening of science connections with sport practice, in other, connections between science and education, education and practice. Expansion and deepening of integral processes provide the transformation passing of the results of sport scientific researches to theoretical bases of sport practice. At the same time there is a very important problem concerning all the categories of workers in sphere of sport and physical education. It is a problem of mastering methods of co-operation with an informative environment by means of information technologies.

Key words: *problems, integration of sport and physical training, modern practices of physical education, structural components of education, preparation of specialists, students.*

УДК 378.091:212:796.012.3:004

Мисів Володимир, Юрчишин Юрій

Mysiv Volodymyr, Yurchyshyn Yurii

СТАН ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ У ВИРІШЕННЯ ЗАВДАННЯ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ОЗДОРОВЧОЇ СПРЯМОВАНОСТІ

CURRENT STATUS OF THE USE OF MODERN INFORMATION TOOLS IN SOLVING THE TASK OF INVOLVING STUDENTS TO PHYSICAL ACTIVITY OF WELLNESS ORIENTATION

Вивчено стан використання сучасних інформаційних засобів із метою залучення студентів до рухової активності оздоровчої спрямованості. Встановлено, що сучасні інформаційні засоби все більше набувають статусу пріоритетних у вирішенні різних за змістом навчально-виховних завдань вищої школи. Анкетним опитуванням виявили, що в позанавчальний час 44,7 % дівчат і 40,6 хлопців у ВНЗ спрямовують свою діяльність на роботу в мережі Інтернету комунікативних, розважальних, навчальних і пізнавальних цілях. Соціологічним опитуванням студентської молоді встановлено ефективність використання сучасних інформаційних засобів для залучення студентів до рухової активності оздоровчої спрямованості.

Ключові слова: *студенти, рухова активність оздоровчої спрямованості, сучасні інформаційні засоби.*

На сучасному етапі пріоритетними напрямками державної політики є інформаційний розвиток суспільства взагалі та впровадження новітніх інформаційних засобів (ІЗ) у систему